

Japonská obranná postavení na ostrově Biak

Ostrov Biak je tvořen převážně vulkanickými a královými útvary. Jeden ze spojeneckých válečných pozorovatelů popsal jeho obranná zařízení jako: „nejúžasnější v celém jihovýchodním Pacifiku“. Pro Biak bylo charakteristické využití jeskyní jako úkrytů a střeleckých postavení. Útesy jsou zde vysoké 8 – 200 stop.

Jeskyně na pobřeží

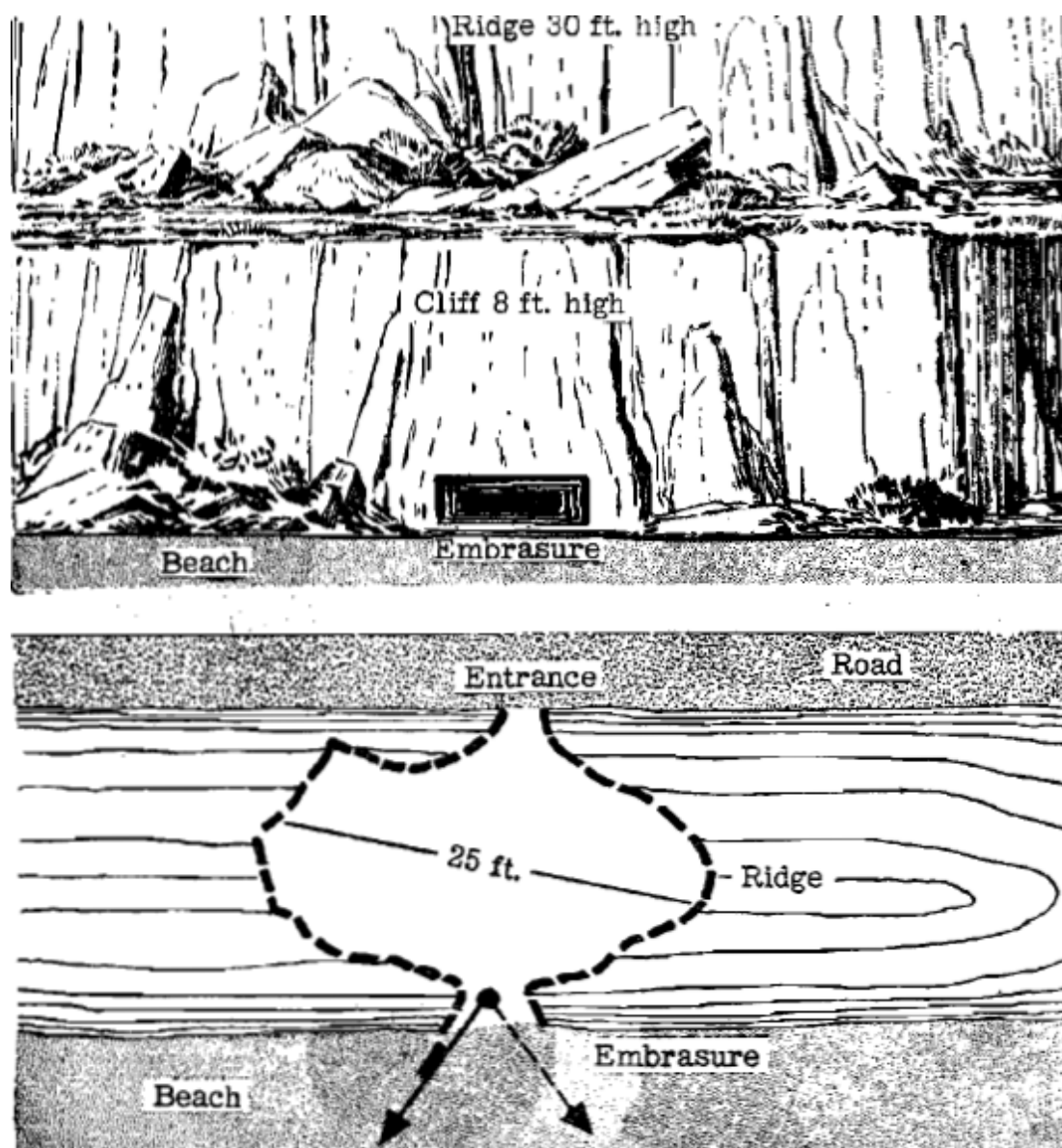
Přírodní jeskyně na ostrově mají podobu kaveren nebo tunelů. Kavernové jeskyně jsou obvykle 3 – 50 stop hluboké. Paralelně s útesem někdy probíhá tunel o délce 10 – 50 yardů. Tunel obvykle ústí do další jeskyně. Tyto jeskyně byly využívány pro vybudování kulometných stanovišť nebo skladišť munice a potravin. Jeskyně mající podobu tunelů obvykle probíhají paralelně s úzkým pobřežním hřebenem o výšce 20 – 30 stop. Ústí jeskyně je obvykle 6 – 12 stop vysoké. Ústí jeskyně bylo obvykle přehrazeno betonovou zdí s kulometnou střílnou. Druhý konec jeskyně býval obvykle proražen a vznikl tak vchod. Vchod obvykle ústil poblíž komunikace vhodné pro provoz motorových vozidel (obr. 1). Vnitřní rozměry jeskyní jsou samozřejmě velmi různorodé. Obvykle jsou jeskyně 15 – 25 stop dlouhé, 8 – 15 stop široké a 3 – 6 stop vysoké. Ze střílen byly vedeny víceméně čelní palby. Někdy konfigurace terénu dovozovala vedení bočních paleb (obr. 2). Obzvláště účinná byla tato postavení, pokud byly střílny při pohledu z moře cloněny vystupujícími částmi útesu nebo velkými balvany.

Galerie

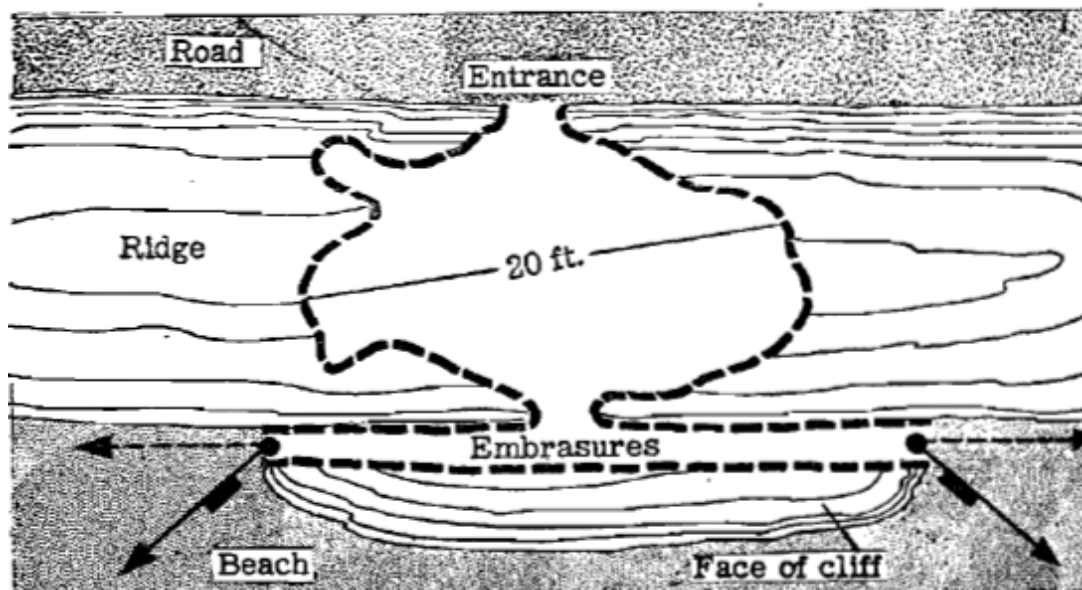
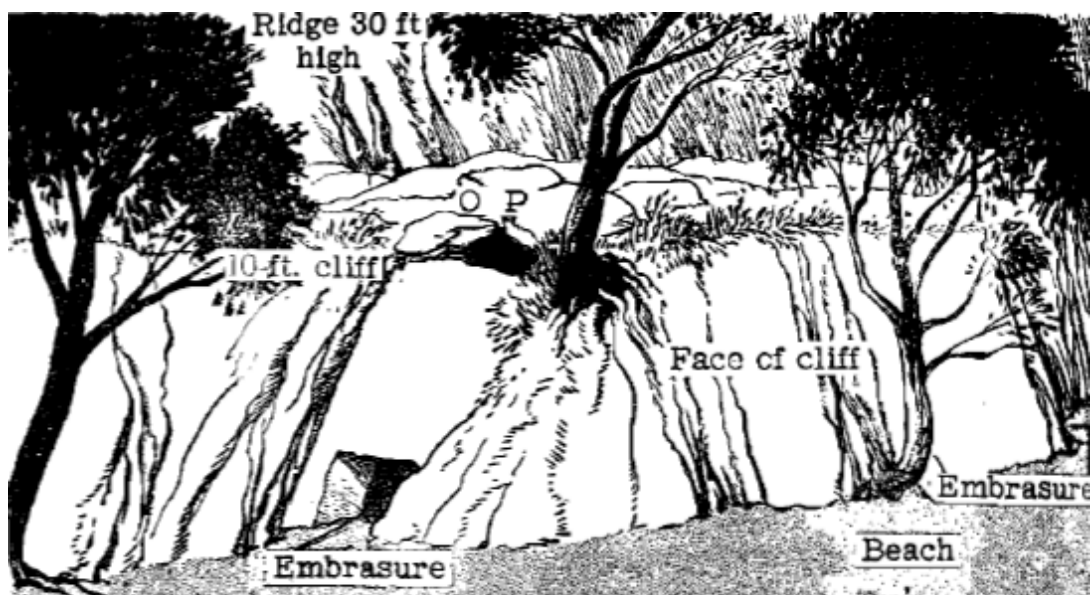
Přírodní galerie se nachází v různých výškových úrovních útesů. Jedna z takových galerií se nachází cca 200 yardů od pobřeží ve výšce cca 80 stop nad pobřežní silnicí (obr. 3). Do galerií bylo možno vstoupit po suterénních rampách. Galerie jsou vlastně řetězcem různě velikých jeskyní o výšce 4 – 8 stop a hloubce 3 – 6 stop. Stalaktity, stalaktity a tvrdé vápencové formace někdy bránily pohodlnému průchodu. V několika případech obcházel obránci tyto útvary uměle vyhloubenými tunely. Podlahy některých místností byly vyrovnány dřevem. Byly zde nalezeny také příkrývky a dávky potravin. Vrchol útesu se nachází o dalších cca 80 stop výše. Jeskyně se zde vyskytují v několika dalších výškových úrovních. Tyto jeskyně však japonci neobsazovali. Místo toho rozmístili kulomety podél hrany útesu. V zalesněném terénu za útesem rozmístili minomety.

Propasti

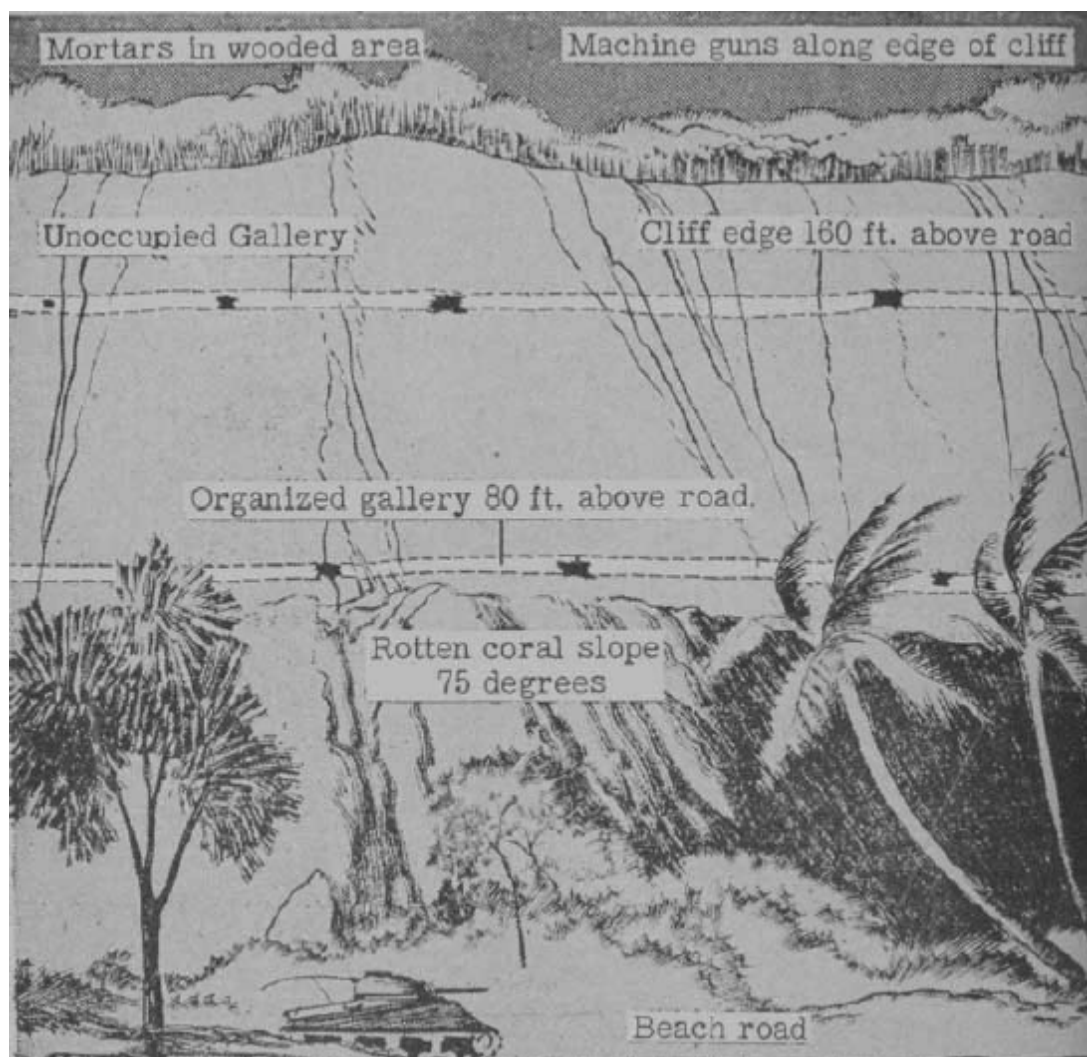
Na hřebenech, nacházejících se severně od pobřežních plání je velké množství různých prohlubní a propastí. Ty pravděpodobně vznikly zhroucením stropu jeskyní. Mají víceméně kruhový půdorys o průměru 30 – 75 yardů. Jejich hloubka se pohybuje mezi 15 – 75 stopami. U dna propastí je většinou jeden nebo i více vchodů do jeskyní (obr. 4). Jeskyně nejsou nic víc, než pouhé výklenky o hloubce 5 – 30 stop. Někdy však mohly plnit funkci vchodů do řetězce dalších jeskyní. Jeskyně na západě ostrova byly schopny pojmout zhruba 900 mužů. Do jeskyní bylo zavedeno elektrické osvětlení. Součástí vybavení byly také radiostanice.

Obr. 1: Jeskyně „tunelového typu“.

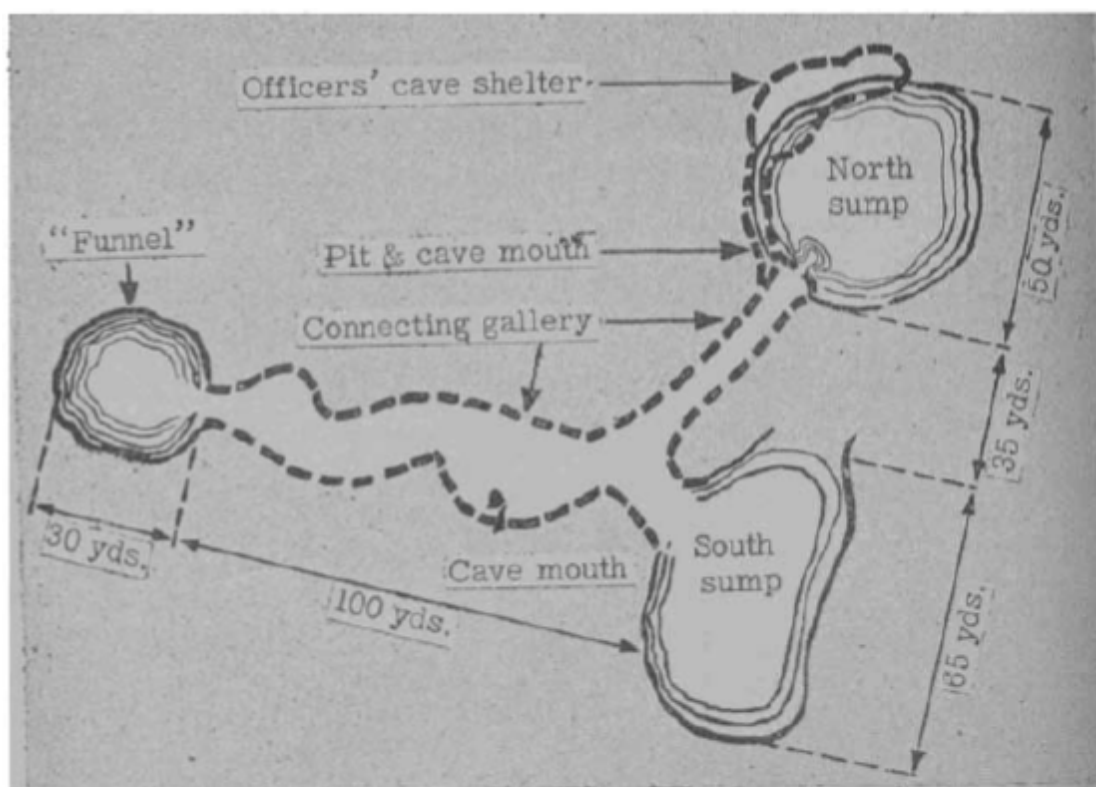
Obr. 2: Jeskyně, ve které byla vybudována stanoviště pro boční palby

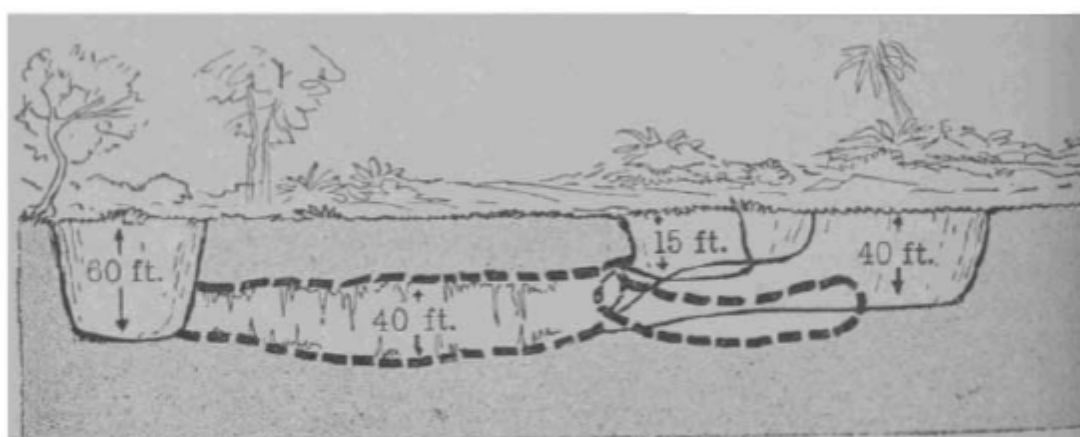
Obr. 3: Galerie v útesu

Obr. 4: Propast, u jejíhož dna se nachází vchod do jeskyně

PLAN VIEW

PROFILE VIEW

Obr. 5: Skupina propastí spojená přírodními tunely a jeskyněmi

Jiné typy jeskyní

I když většina jeskyní na ostrově Biak odpovídá dvou popisovaným typům, najdou se i takové, které jsou kombinací obou nebo jsou úplně odlišné. Výrazným znakem některých jeskyní je hustá vegetace v jejich okolí. Vchody a střílny jsou někdy vegetací zacloněny tak dokonale, že je není možné zpozorovat ani z bezprostřední blízkosti. U jeskyní, které se nachází v bočních stěnách propastí, zase často vchod cloní stalagmity a stalaktity různých velikostí. Výhoda nespočívá ani tak v maskování vchodů, ale spíše v ochraně před pronikáním projektilů. Před vchodem do jeskyní se také někdy nachází různě velké korálové útvary. Stěny propastí bývají dosti příkré, takže vchod do jeskyně, která se nachází na jejím dně, často není možné z jejich okraje pozorovat.

Nejlepší případ clonění vchodu do jeskyně korálovým útvarem byl popsán u jedné z největších propastí s jeskyní, kterou japonci využívali. Propast je zhruba 75 stop hluboká. U paty severní stěny propasti se nacházel vchod do jeskyně. Vchod do jeskyně byl z velké části zasypán korálem. Za korálovým „valem“ byly umístěny minomety, které měli, směrem k moři, dosti omezené možnosti střelby, ale jejich palba byla velmi účinná. Trajektorie min jen těsně míjela horní okraj vchodu do jeskyně, horní okraj korálového valu a okraj propasti. Palebné postavení bylo odolné proti leteckému i dělostřeleckému bombardování.

Opevnění v Mokmerské kapse

Dobytí takzvané Mokmerské kapsy umožnilo detailní průzkum japonského obranného postavení, které odolalo dvěma leteckým bombardováním, palbě z námořních děl, drtivé palbě minometů a pozemního dělostřelectva a téměř každodennímu ostřelování z tanků.

Korálový útes, který probíhal paralelně s pobřežím, se za vesnicí Mokmer zvedal do výše 240 stop. Útes je poměrně příkrý a není snadné na něj vyšplhat. Do zhruba tří čtvrtin výšky útesu se dá vystoupit po relativně plochých římsách. Na římsách se nacházejí dvě větší, téměř pravoúhlé, prohlubně. Na dnech prohlubní se nachází jeskyně, které tvoří vstup do bludiště tunelů. Jeden z tunelů ústí do otvoru na přední stěně útesu. Na římsách před vchody do jeskyní vybudovali japonci dvě pozorovatelné. V příkré stěně, pod vrcholem útesu, vybudovali japonci v jeskyních pět pevnůstek. V pevnůstkách se nacházelo 5 minometů ráže 81 mm, 5 protiletadlových děl ráže 20 mm a dva těžké kulomety. V pevnůstkách bylo uskladněno 1400 min pro 81 mm minomety. V okolí jeskyní byla velmi dobře zamaskovaná postavení automatických zbraní a ostřelovačů. Z pozorovatelen byl dokonalý výhled na pobřežní pláň mezi molem v Parai a koncem letiště v Mokmer. Většina tohoto prostoru mohla být pokryta palbou minometů a kulometů. Původně byly vchody do jeskyní na římsách poměrně malé. Časem však byly „rozšířeny“ palbou z tanků a z lodních děl.

U jednoho ze vchodů do jeskyně byl nalezen zničený těžký kulomet, což svědčí o tom, že zde bylo vybudováno palebné postavení. Za zvrácené lze považovat použití mrtvol japonského vojáka jako vějičky pro přitáhnutí nepřátelské palby. Jeho tělo bylo připevněno ke kůlu a vztyčeno na římse, zády ke stěně útesu. V jeskyních byly na dřevěných podlážkách postaveny stany. V tunelech bylo uskladněno velké množství potravin a ošacení.

Obranné postavení bylo dle odhadů obsazeno více stovkou mužů. Jeskyně a tunely poskytovaly dostatek prostoru pro ukrytí mnoha dalších.

Použité prameny a literatura: Intelligence bulletin, vol. III, no. 3, november 1944, Military Intelligence division, War Department, Washington D. C.

Autor: Ing. Vladimír Polášek

Web: www.polni-opevneni.websnadno.cz

E-mail: vladimir.polasek@atlas.cz